

چکیده

میخک (*Dianthus caryophyllus* L.) یکی از رایج‌ترین گل‌های شاخه بریده دنیاست که در مقیاس وسیعی در سرتاسر جهان کشت می‌شود. افزایش طول عمر و کیفیت پس از برداشت گل شاخه بریده میخک از نظر اقتصادی بسیار با ارزش است. این پژوهش با هدف بررسی اثر اسانس‌های گیاهی در مقایسه با ۸- هیدروکسی کینولین روی کنترل جمعیت باکتری و ماندگاری گل شاخه بریده میخک بر پایه طرح کاملاً تصادفی با ۱۴ تیمار، شاهد (آب مقطر)، شاهد همراه با الکل در ۱ سطح (۲ درصد)، ۸- هیدروکسی کینولین سولفات در سه سطح (۱۰۰، ۲۰۰ و ۴۰۰ میلی‌گرم در لیتر)، اسانس‌های بذر شوید، بذر زیره سیاه و شمعدانی عطری هر کدام در ۳ سطح (۵۰، ۱۰۰ و ۱۵۰ میلی‌گرم در لیتر) به صورت ممتد در ۳ تکرار، ۴۲ پلات و در هر پلات ۵ شاخه گل و در مجموع ۲۱۰ شاخه گل انجام شد. صفات عمر گلجایی، جذب محلول، افزایش درجه بریکس، کاهش وزن تر، درصد ماده خشک، جمعیت باکتری ته ساقه و محلول گلجا، نشت یونی، مالون‌دی‌آلدئید، پراکسیداز، کاتالاز، اتیلن، کاروتنوئید و کلروفیل a، b و کل اندازه‌گیری شد. در تحقیق حاضر از نظر عمر گلجایی الکل ۲ درصد، شوید (۱۰۰ میلی‌گرم در لیتر)، شمعدانی (۵۰ میلی‌گرم در لیتر)، زیره (۱۰۰ میلی‌گرم در لیتر) و البته ۸- هیدروکسی کینولین سولفات (۴۰۰ میلی‌گرم در لیتر) بالاترین عمر گلجایی را داشتند که البته ۸- هیدروکسی کینولین سولفات چون صرفاً جهت مقایسه با اسانس‌ها استفاده شد و الکل چون حلال اسانس‌ها بوده قابل توصیه نیستند. عصاره شوید (۱۰۰ میلی‌گرم در لیتر) در بقیه‌ی صفات به جز رنگی‌های کاروتنوئید و کلروفیل جزء تیمارهای برتر به حساب می‌آید. شمعدانی (۵۰ میلی‌گرم در لیتر) نیز به جزء رنگی‌ها، درجه بریکس و کاهش وزن تر، در سایر صفات نیز برتری محسوسی داشته است و قابل قبول بوده است. عصاره زیره سیاه (۱۰۰ میلی‌گرم در لیتر) از نظر بقیه صفات رفتار قابل قبولی داشته است و فقط از نظر درصد ماده خشک، نشت یونی و کلروفیل وضعیت مناسبی نداشته است. به طور کلی عصاره شوید (۱۰۰ میلی‌گرم در لیتر) به عنوان قابل قبول‌ترین تیمار دوست با محیط زیست معرفی می‌شود.

واژه‌های کلیدی: میخک، ماندگاری، اسانس‌های گیاهی، الکل، 8-HQS.